

ABONNEMENT

Pays étrangers

Pour un an: 2 Dolars

Edition spéciale: 3 Dolars.

ADRESE

"İdjtihad,, Constantinople

Téléph: St. 865

xxvème ANNÉE

15 Mai 1930

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca

İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ

No: 297

ABONEMAN:

Seneliği [24Nusha] Türkiye için 2 1/2, Âlâ kâğıdı-
lısı 5 Liradır

İDAREHANESİ

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi:

1904 — Genève

Yirmi beşinci sene

15 Mayıs 1930

YARATMALI!

[Cr  er]

Yazan : Fransanın sabık Bařvekil 
Edouard Herriot

— 9 —

Bu suretle iki vazife meydana çıkıyor: *anlamak ve yaratmak*: Bunlar insanları birbirinden ayıran mucerred fikri [abs-traction] lardır. Maveka'ların halisane tettebbu'u onları te'lif eder. Bütün muk  lemelerimizinmebde'inde eyi tarif olunma-mış kelimeler bulunur: ahl  k, fazilet, hur-riyyet, tabi'et [kellmeri gibi]. Zahir   vuzuh-larından zihinlerin derin teşevvuşu dogar. Bizim için *D  mocratie* bir tasavvur [con-ceps] degil, zihayat bir varlıktır. Mutedehhiř muhafaza k  rlara ihtar ederiz ki *D  mocratie* hareketsiz paydar olamaz, ve ancak hareketle yaşaya bilir. Bu hareketi d  r  d  rmak istemek felaketi da'vet etmek olur. Hamhayalcılara, nazariyecilere, programlarını,   til bir *credo*,   til bir akide şekli altında tesbit etmek isteyen temaduhculere deriz ki bizim için *d  mocratie*, maksanı insanla-rı sun'i olarak bir müşterek ve en aşağı seviyye'ye indirmek olan bir *regime* de-đildir. Bütün hayat bu düsturla istihza eder. *D  mocratie* bize, insanın ictimai i'til  sının yeg  ne haddi olarak, kendi cehdinin haddini gösteren bir *regime* görünmektedir. *D  mocratie*, bütün şah-sını inkişaf ettirmeye müsait olmak için en vazi' adamın önündeki maniaları kaldırmalıdır. *D  mocratie*, bir kudret, [Piussance], bir ittisa' [Expansion] *regi-me* idir, bir ölüm üzerine bir il  hi [Li-fanie] değildir.

**

Ilme^m merbut zek  lar, milli faaliyete doğru gergin iradeler yetişdirmek, bu kitabın mevzuu işte budur. Hayale ka-pılmıyoruz: Yıkıcı taassub henüz eyi günler görecektir, ister beceriklilerin

MERHUM SEY  D BURHANEDD  N BELHI

kurnaz taassubu ister cehaletin anif ta-assubu olsun. İstikl  l mahkemesi *Lavoiseer* yi idama mahk  m edivor; ve mühim tecr  blerini bitirmek için rica etdiki birkaç gün te'hiri kabul etmeye-rek *Lavoiseer* yi idam ediyor. Nazari-yenin kuvvetine *İ  ti  ad* ın [Opinion'un] adaletine i'tikad eden kimse *Devlet re-culu*   nvanına l  yık değildir. Fakat, her muhitde, bil'ahere me  leinasda müdafaa edecekleri ictimadlar vücude getirmeyi hoş gören g  zidelet vardır. Bunlar kendilerine yardım edilmek l  zım gelen-lerdir. Belahetin uçurumları vardır ve uzun müddet uçurumları olacaktır.

  di seviyye her şeyi istil   etmek ve her şeyi bir seviyyeye indirmek istedi-đinden insanı kat'i cehilden daha çok iğdab eder [1]: Çünki kat'i cehilde mut-lak bir halin güzelliği vardır.

[1] Manasız bir simadan bahsederken bir dos-tum "elle n'est pas m  me laide", yani "  irkin bile deđil" demiřdi. Bayagilik   irkinlikden, hi  den daha m  zi   bir bela olduđunu bu suretle güzel ifade etmiřdi.

A. D.